

Aktuální epidemiologická situace ve výskytu arbovirových nákaz přenášených komáry v ČR a Evropě

MUDr. Hana Orlíková

Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, Státní zdravotní ústav
Ústav epidemiologie a biostatistiky, 3. lékařská fakulta, Univerzita Karlova

hana.orlikova@szu.gov.cz



Konzultační den, 8.10.2025, SZÚ Praha, bud. 11 – Velká posluchárna

Odd. respiračních, střevních a exantematických virových nákaz, Odd. epidemiologie infekčních nemocí

Surveillance nemocí přenášených komáry

- trendy, charakteristiky, ohrožené skupiny
- identifikace rizikových oblastí – importované a autochtonní případy
- **sezónní surveillance: červen – listopad**
 - Západonilská horečka, Usutu
 - Dengue, Chikungunya, Zika
- včasná detekce případů a ohnisek, správná diagnostika (NRL pro arboviry ZÚ Ostrava)
- hlášení – ISIN, TESSy → EpiPulse-Cases



opatření proti přenosu krví, tkáněmi, orgány (odklad na 28 dní, test)
opatření v ohnisku, proti šíření infekce komáry

Legislativní podklady

- **NAŘÍZENÍ** EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY [2022/2371 o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách](#) a o zrušení rozhodnutí č. 1082/2013/EU
- **PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) č. 2018/945** o **přenosných nemocích a souvisejících zvláštních zdravotních problémech**, které musí být podchyceny epidemiologickým dozorem, a o příslušných **definicích případů**
- **VYHLÁŠKA** Ministerstva zdravotnictví [č. 389/2023 Sb. o systému epidemiologické bdělosti pro vybraná infekční onemocnění](#)
 - Příloha č. 15 – Systém epidemiologické bdělosti nákaz vyvolaných virem západonilské horečky
- Věstník MZ ČR, částka 5/2019, 30. května 2019 – [METODICKÝ POKYN](#), kterým se stanoví postup při **posuzování rizika nákazy virem západonilské horečky a postup ke snížení rizika přenosu tohoto viru**
- **SMĚRNICE** KOMISE [2004/33/ES](#), kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/98/ES, pokud jde o [některé technické požadavky na krev a krevní složky](#)
- **SMĚRNICE** KOMISE [2014/110/EU](#), kterou se mění směrnice 2004/33/ES, pokud jde o [kritéria dočasného vyloučení dárců alogenních odběrů krve](#)
- **VYHLÁŠKA** Ministerstva zdravotnictví [č. 143/2008 Sb. o stanovení bližších požadavků pro zajištění jakosti a bezpečnosti lidské krve a jejích složek](#) ve znění pozdějších předpisů
 - Příloha č. 3, část B, bod 2.1.



Nemoci přenosné komáry, 2015-2025 (do 7.10.2025)

počty hlášených případů v ČR

– importované a autochtonní

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dengue	40	123	57	36	81	38	4	22	79	119	79
Chikungunya	1	7	0	6	15	0	0	2	3	3	9
Zika	0	13	4	1	1	2	0	1	5	2	2
Žlutá zimnice	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Západonilská horečka	0	0	0	2 + 5	1 + 1	0	0	2	0	3 + 2	1
Usutu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Malárie	29	38	27	36	34	9	10	30	42	39	30

Zdroj: Epidat, ISIN, SZÚ Praha

Západonilská horečka (West Nile fever)

Sezónní výskyt (červen – říjen)

Onemocnění lidí, koní

Původce:

- West Nile (virus západonilské horečky),
RNA virus, rod *Flavivirus*, čeleď *Flaviviridae*
WNV-1, **WNV-2**
Cirkulace mezi ptáky a ornitofilními komáry,
člověk a kůň slepý článek epidemiologického řetězce

Rezervoár: ptáci 300 druhů,
tažní, pěvci, vodní, dravci, domácí

Přenos:

- Poštípání **komáry hlavně rodu *Culex pipiens* and *Cx. modestus***
- Transfúzí, transplantací orgánů
- Laboratorní nákaza, přímý kontakt s infikovaným ptákem
- Vertikální přenos



Západonilská horečka – WNF, WNND

- 80% je asymptomatických infekcí

Inkubační doba: 2 – 15 dní (3-6 dní)

- **West Nile fever (WNF)** cca 20%

horečnaté onemocnění s „chřipkovými“ příznaky bolesti svalů, kloubů, cefalea, lymfadenitis, makulopapulózní exantém, nauzea, zvracení, průjem

- Virémie: 2 dny před, 4 dny po začátku příznaků

- **West Nile neuroinvasive disease (WNND)** – neuroinvazivní onemocnění < 1%
neuroinvazivní onemocnění – meningitis, meningoencefalitis, ACHP – myelitis,

- **smrtnost 10%**

- následky po prodělání – únava, poruchy paměti, deprese, poruchy chůze

- Závažnější průběh:

- imunokompromitované osoby
- starší lidé

Léčba: nespecifická

Prevence: ochrana proti poštípání komáry
opatření proti přenosu krve

Culex pipiens – komár pisklavý - situace v Evropě

usídlené ■
zavlečené ■
nevyskytuje se ■
nejsou data ■

Cx.pipiens

je přenašečem virů:

West Nile (WNV)
– západonilská horečka

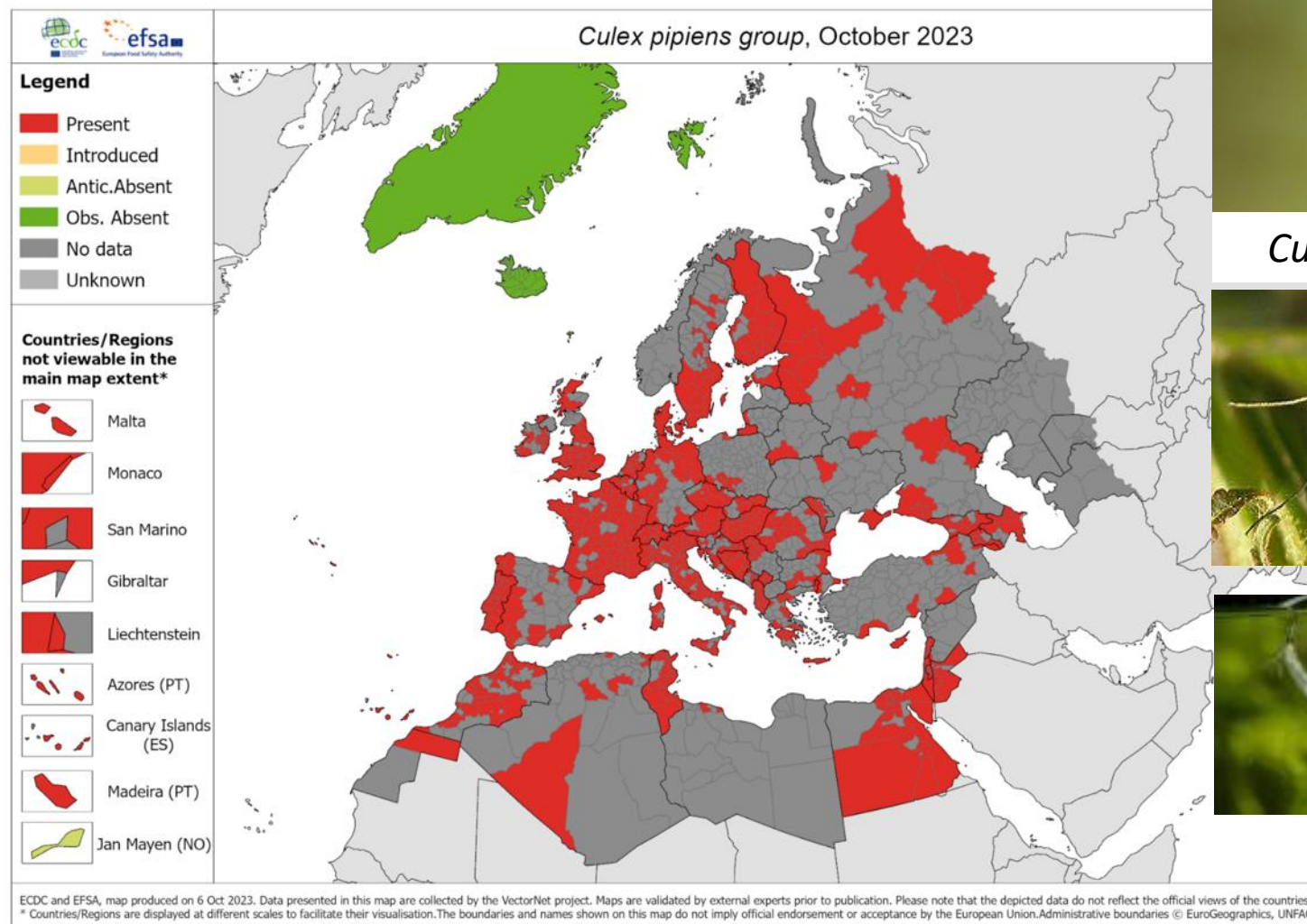
Usutu

Žahyňa virus

Japonská encefalitida

Sinbis virus

Rift Valley fever



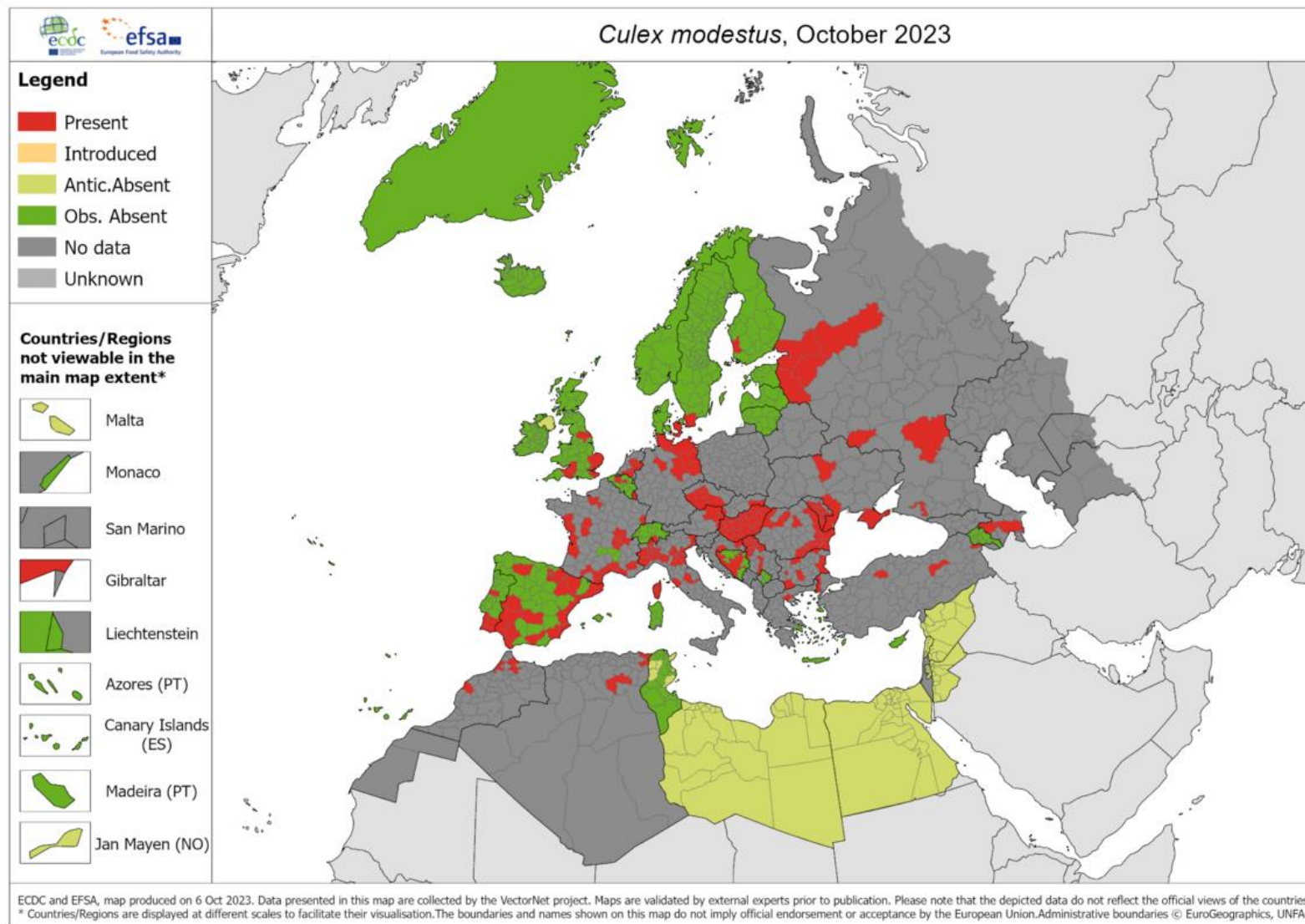
Culex pipiens



Zdroj: ECDC, VectorNet

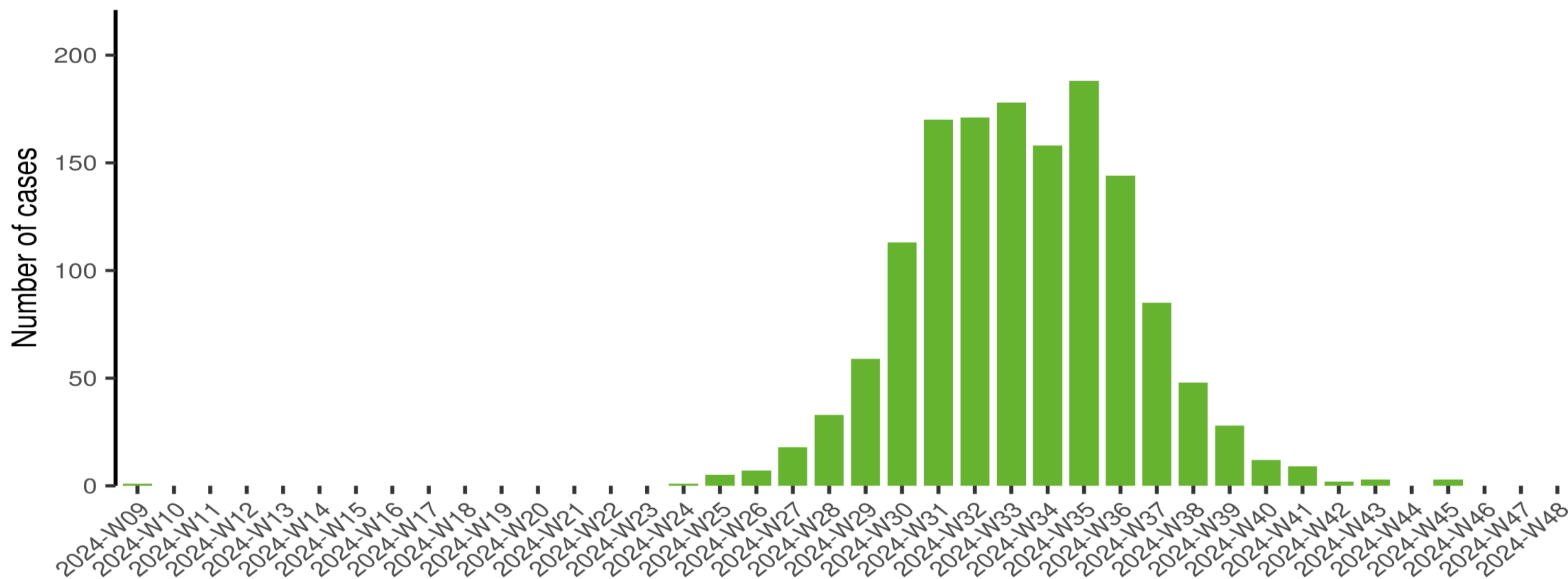
Culex modestus – situace v Evropě

usídlené
zavlečené
nevyskytuje se
nejsou data



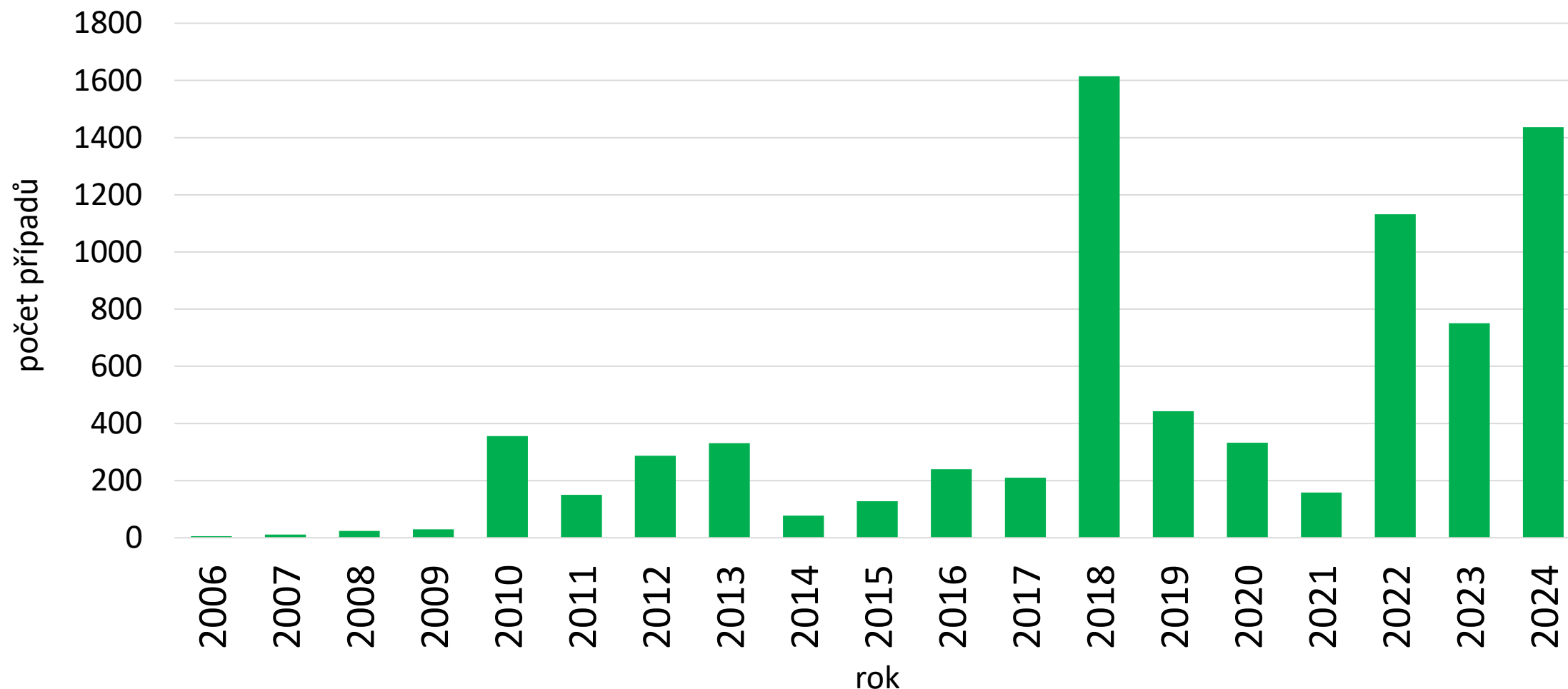
Zdroj: ECDC, VectorNet

Západonilská horečka – EU/země sousedící s EU – sezóna 2024, podle týdne onemocnění, počty případů



Zdroj: ECDC

Západonilská horečka – výskyt v EU/EHP roky 2006-2024– počet hlášených případů

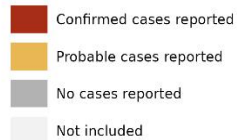


Zdroj: ECDC

Západonilská horečka u lidí v Evropě sezóna 2025 (k 30. září)



West Nile virus infection



Countries not visible at the current scale



Administrative boundaries: ©EuroGeographics ©UN-FAO. The boundaries and names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. Map produced by ECDC
Created with data reported to EpiPulse Cases as of 17 September 2025.

652 místních případů

autochtonní onemocnění západonilskou horečkou u lidí: **Itálie (500 případů, 32 úmrtí), Řecko (69), Srbsko (33), Francie (20), Rumunsko (15), Maďarsko (6), Španělsko (5), Bulharsko (1), Albánie (3),** v dalším období i **Chorvatsko, Kosovo, Turecko, Severní Makedonie,**

- více muži, 65+
- 91% hospitalizováno,
- neurologické onem. 54 %, smrtnost 6 %

Od začátku roku 2025 (k 1. říjnu 2025)

byly hlášeny autochtonní případy z 13 zemí

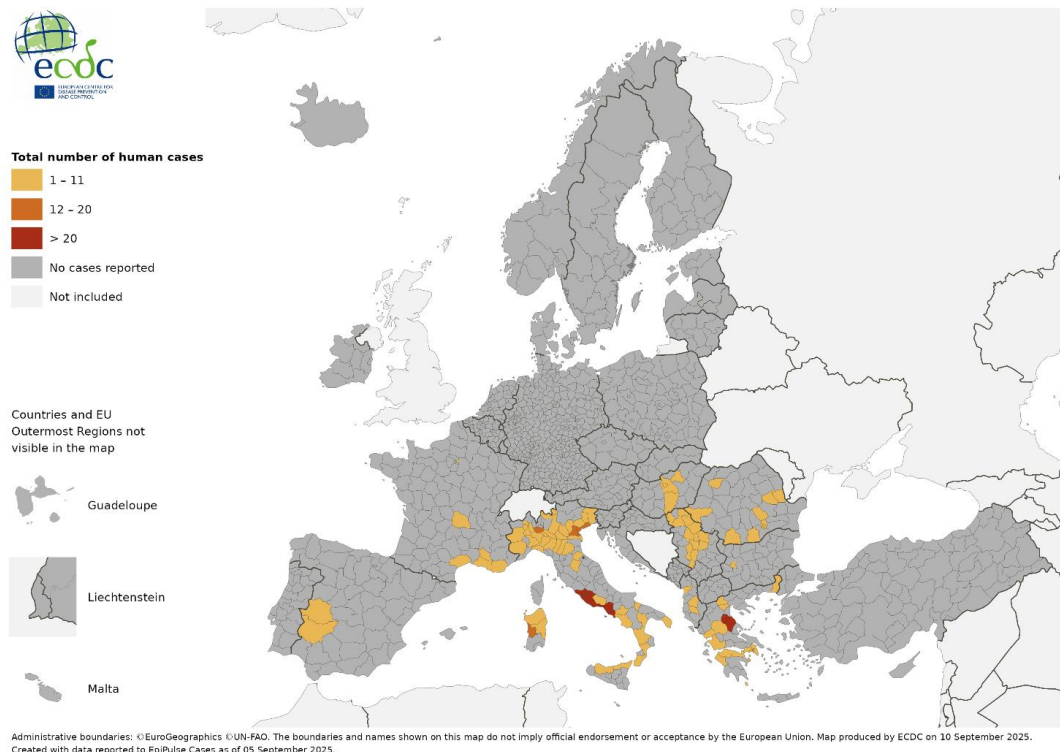
Zdroj: ECDC

Západonilská horečka – rok 2025 – místní případy

země EU/EHP a země sousedící s EU

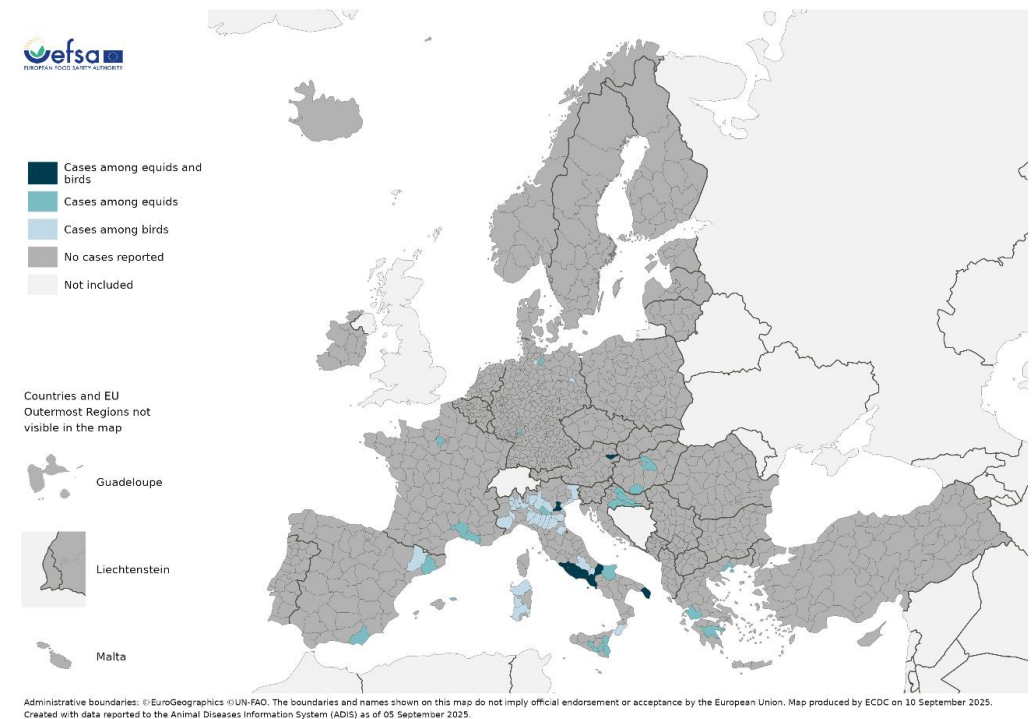
Zdroj: ECDC, k 7. říjnu 2025

Onemocnění u lidí



Itálie, Řecko, Srbsko, Francie, Rumunsko, Maďarsko, Španělsko, Bulharsko, Chorvatsko, Albánie, Kosovo, Turecko, Severní Makedonie

Případy u koní a ptáků



72 koně – Itálie (44), Chorvatsko (9), Francie (6), Řecko (4), Maďarsko (3), Španělsko (3), Německo (2) Rakousko (1)
114 ptáci - Itálie (104), Německo (8), Rakousko (1), Španěl.(1)

Západonilská horečka - případy u lidí 2013-2025 (k 7.10.2025) detekce WNV u komárů – Česká republika



Autochtonní onemocnění u lidí

2013 – 1 autochtonní
2018 – 5 autochtonních
2 importované
2019 – 1 autochtonní,
1 importovaný
2020 – 0
2022 – 2 importované
2024 – 2 autochtonní
3 importované
2025 – 1 importovaný

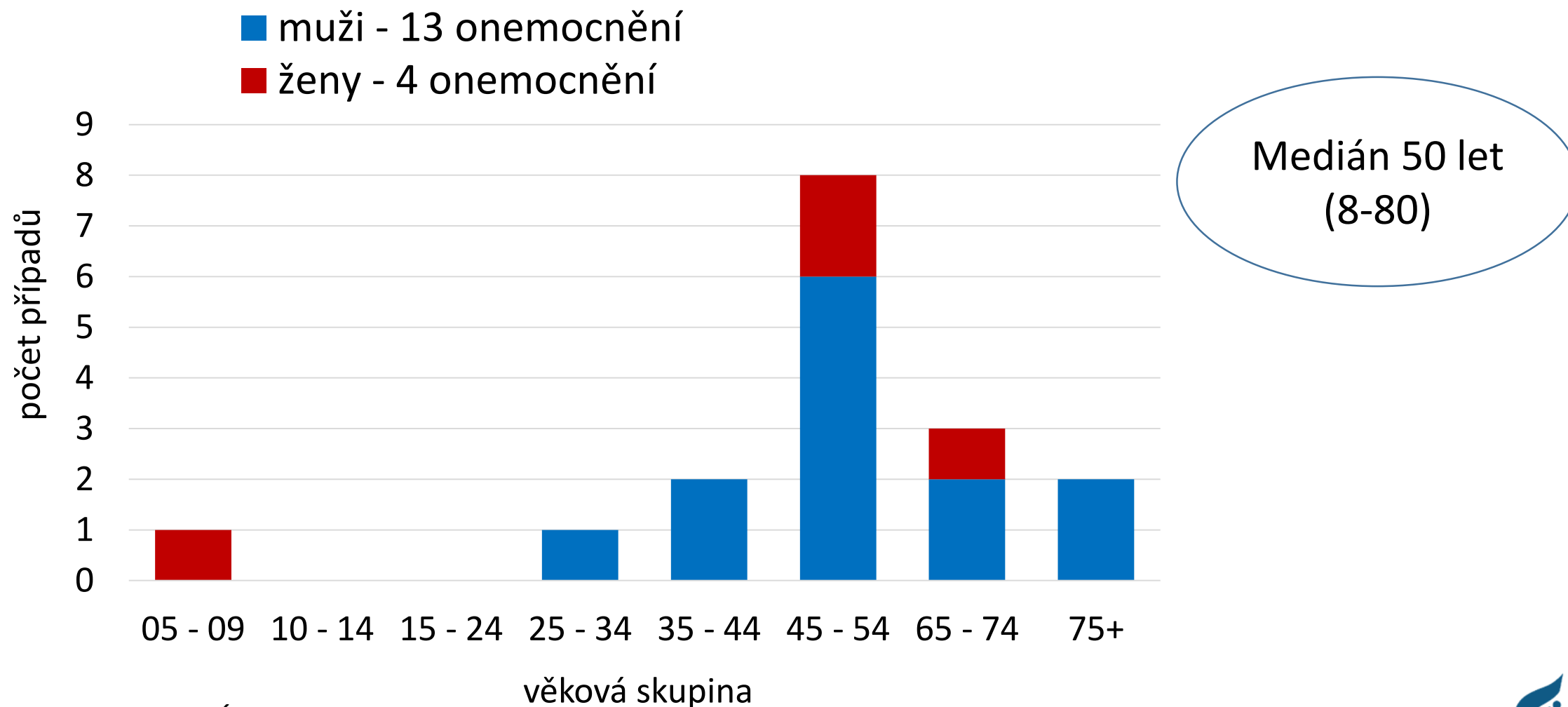


Země importu	Počet
Bulharsko	1
Izrael	1
Rakousko	1
Řecko	3
Turecko	1
Angola	1
Srí Lanka	1

Detekce WNV u komárů



Západonilská horečka – ČR, období 2018 - 7.10.2025 dle věkových skupin a pohlaví, (autochtonní a importované případy)



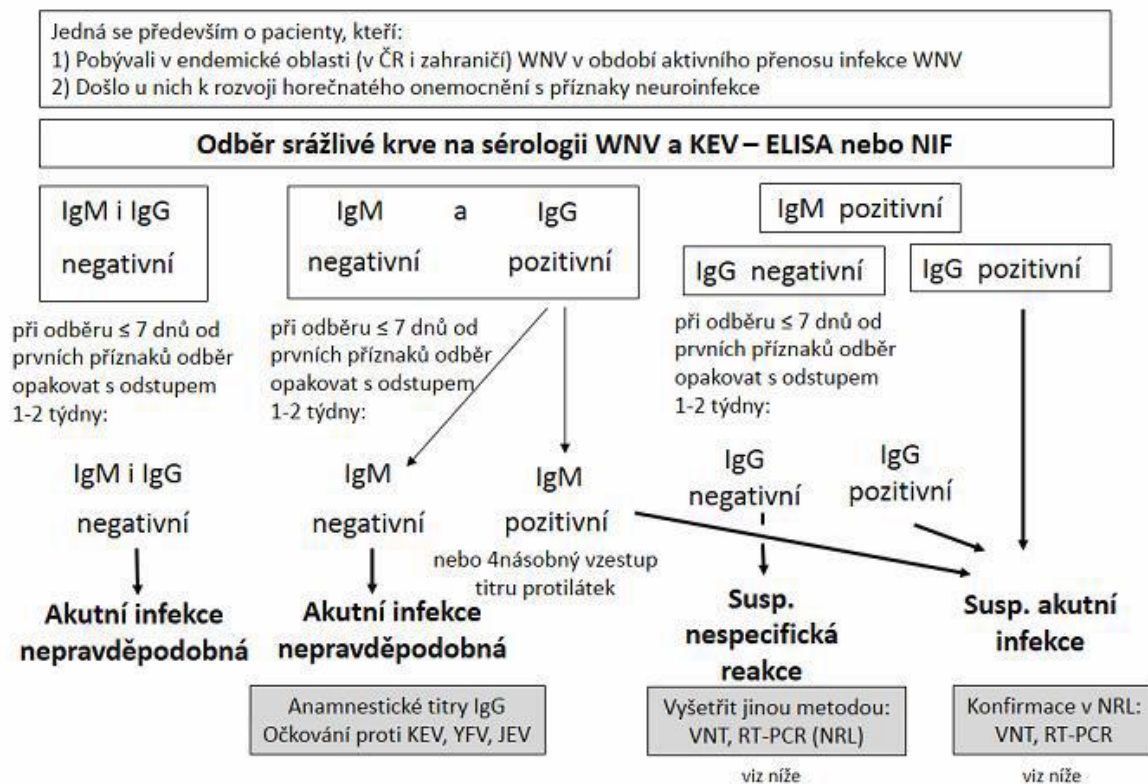
Zdroj: ISIN, SZÚ

Metodický pokyn, kterým se stanoví postup při posuzování rizika nákazy virem západonilské horečky a postup ke snížení rizika přenosu tohoto viru

- **Věstník MZ ČR, částka 5/2019, 30. května 2019**
- MZ, SÚKL, OOVZ, ZTS, STL ČLS JEP
- **na 28 dní vyloučení z dárcovství** osoby, která **pobývala v oblasti** (alespoň **1 přenocování, 1.května–31.října**)
- **Opatření k zamezení importu WNV z jiných evropských států**
 - Seznam evropských zemí/ oblastí s rizikem přenosu
- **Opatření při autochtonním přenosu WNV v ČR**
 - Autochtonní případ potvrzen v NRL pro arboviry ZÚ Ostrava
 - **Místně příslušný OOVZ** – dle místa zjištěného autochtonního přenosu - definuje zasaženou oblast LAU2 (NUTS5), které jsou v okruhu do 5 km od místa zjištěného přenosu

Algoritmy diagnostiky WNF – sérologie a PCR

Algoritmus vyšetření osob s horečnatým onemocněním a s prokázanou serózní meningitidou, meningoencefalitidou nebo akutní chabou parézou v oblastech s možným výskytem infekce WNV v období jejího aktivního přenosu

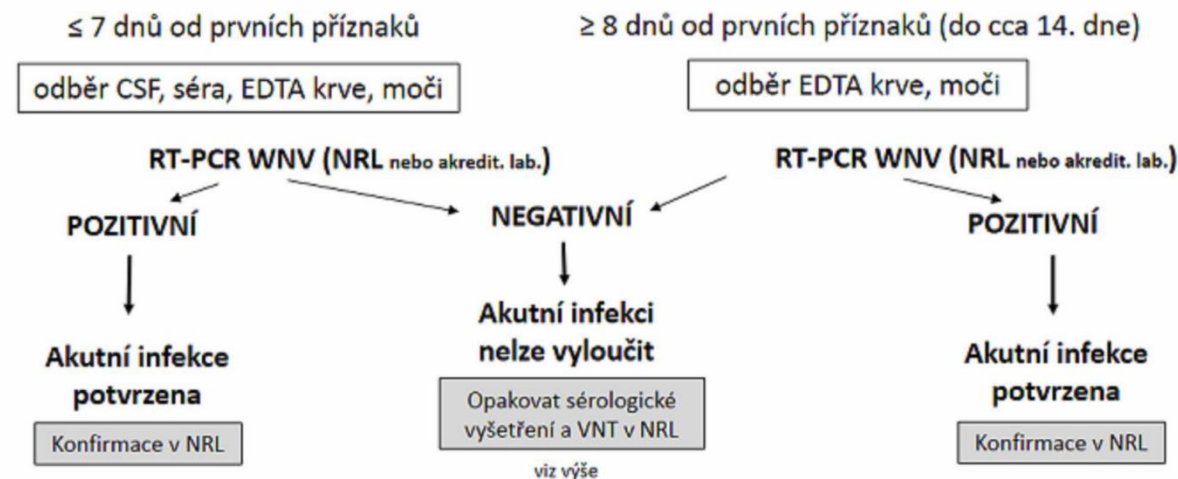


Algoritmus vyšetření osob s horečnatým onemocněním a s prokázanou serózní meningitidou, meningoencefalitidou nebo akutní chabou parézou v oblastech s možným výskytem infekce WNV v období jejího aktivního přenosu - pokračování

Vyšetření mozkomíšního moku (CSF) , séra, krve, moči na WNV v NRL (nebo akredit. laboratoři)

Především u pacientů:

- 1) s pozitivní sérologií IgM (a IgG) na WNV a/nebo KEV – konfirmace infekce
- 2) s negativní sérologií IgM (a IgG) na WNV a/nebo KEV při odběru ≤ 7 dnů od prvních příznaků
- 3) starších a imunokompromitovaných s neobvyklým a těžkým průběhem neuroinfekce s negativní sérologií IgM (a IgG) na WNV a/nebo KEV, kteří se pohybovali v oblasti s prokázaným aktivním přenosem WNV



Zdroj: F. Stejskal, H. Zelená, H. Orlíková, F. Rettich: [Přehled aktuálních informací a algoritmus diagnostiky infekce virem západonilské horečky](https://infektologie.cz/zprava19-15.htm) (6. 3. 2019). <https://infektologie.cz/zprava19-15.htm>

Rozšiřování invazivních druhů komárů

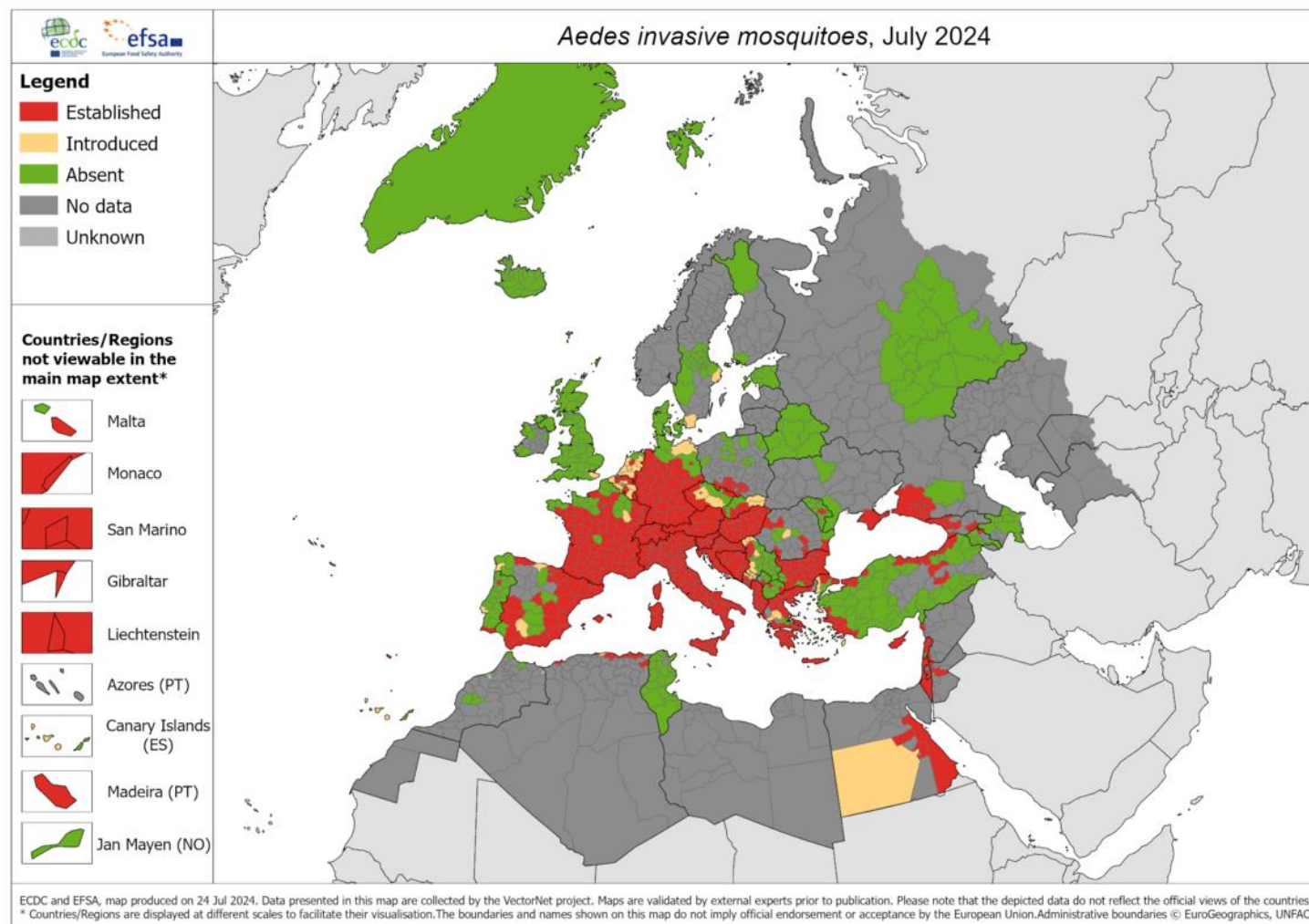
Aedes aegypti,
Aedes albopictus,
Aedes japonicus,
Aedes koreicus,
(*Aedes atropalpus*,
Aedes triseriatus)



Registrační číslo projektu: 101132974

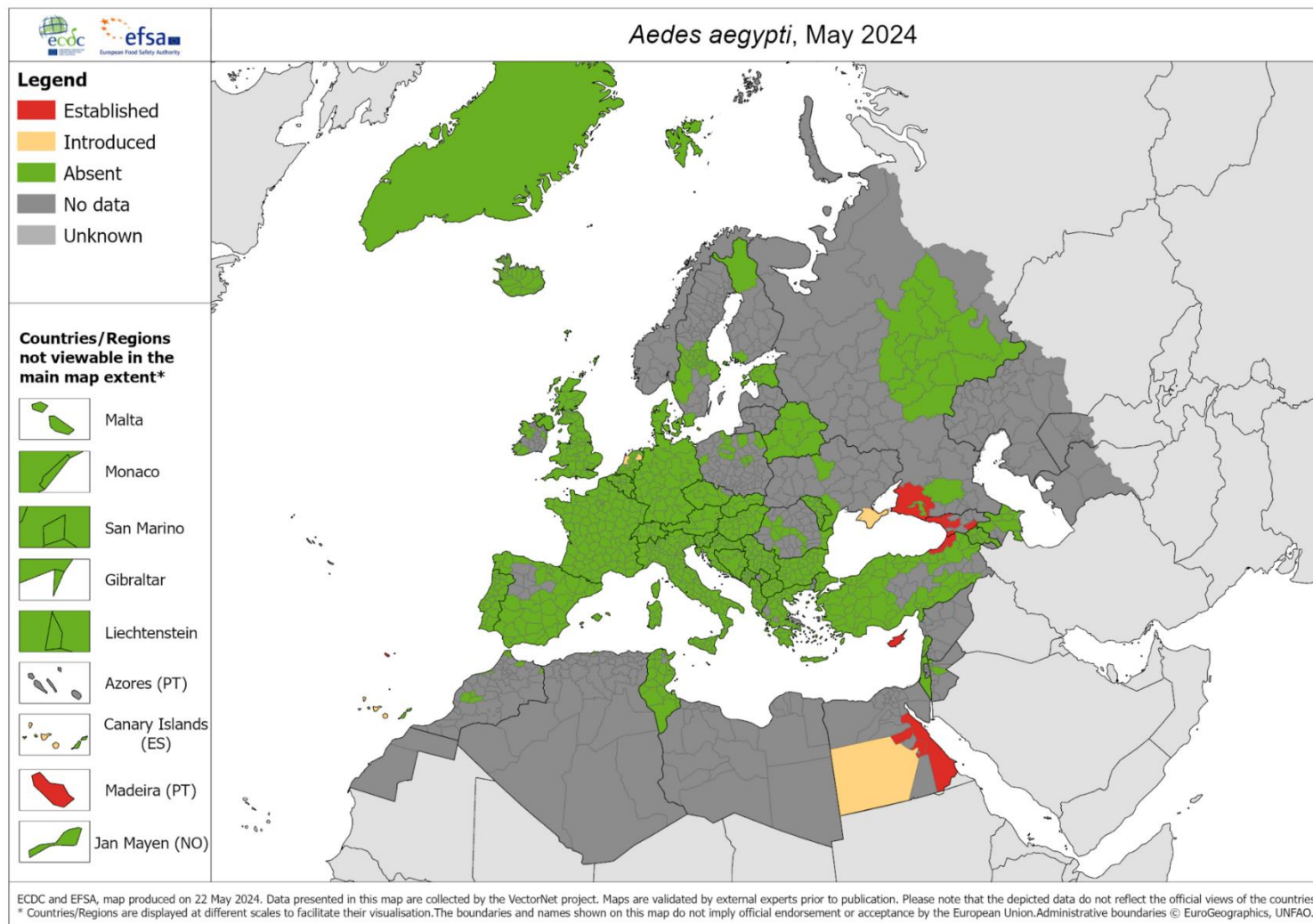


Spolufinancováno
Evropskou unií



Zdroj: ECDC a EFSA - VectorNet. Mosquito maps [internet]. Stockholm: ECDC; July 2024.

Aedes aegypti



Usídlen: Madeira, Kypr,
vých. pobřeží Černého moře



Dengue
žlutá zimnice,
Chikungunya
Zika

- **2012 - Madeira**
- **velká epidemie horečky dengue**
- přenašeč *Aedes aegypti*
- říjen 2012 - začátek ledna 2013
- přes 2 200 případů na Madeiře
+ 78 případů u cestovatelů ze zemí
EU/EHP

ECDC a EFSA - VectorNet. Mosquito maps [internet]. Stockholm: ECDC; 2024.

<https://ecdc.europa.eu/en/disease-vectors/surveillance-and-disease-data/mosquito-maps>

Aedes albopictus

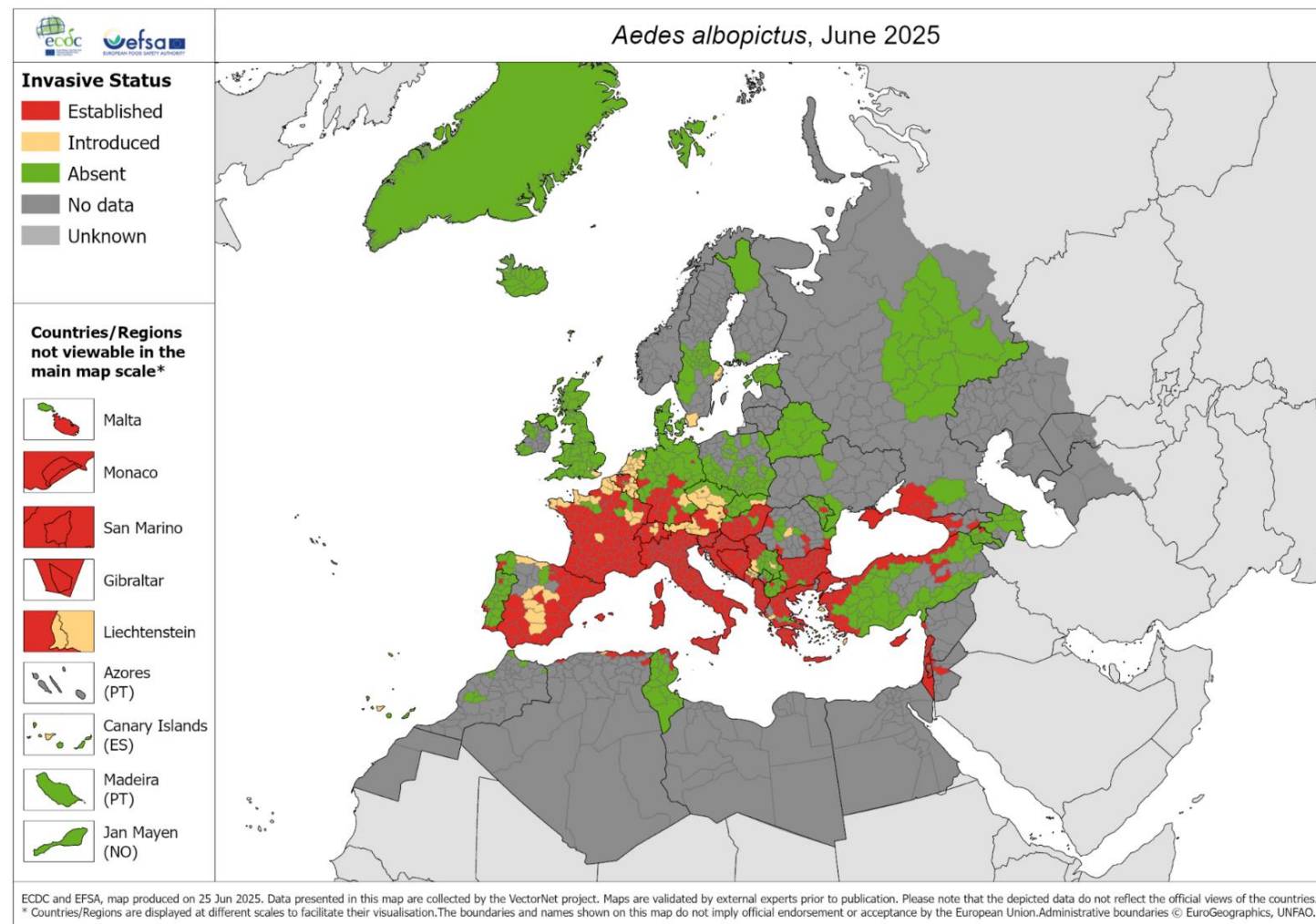


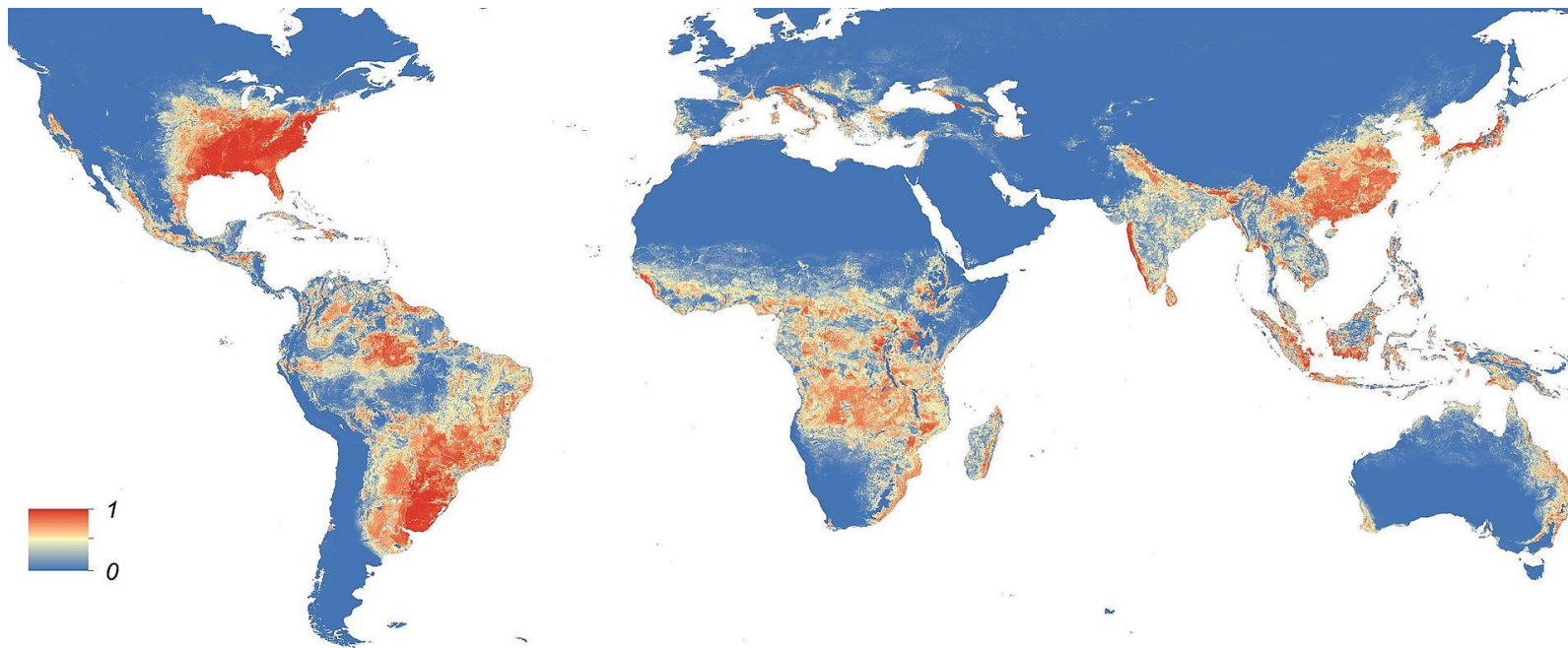
Dengue, Chikungunya, Zika
dirofilariasis

Usídlen: 16 zemí EU/EEA (369 regionů)

Portugalsko, Španělsko, Malta, Francie, Itálie,
Řecko, Kypr, Chorvatsko, Slovinsko, Bulharsko,
Rumunsko, Maďarsko, Rakousko, Belgie,
Německo, Slovensko.

Zachycen: Česká republika, Liechtensteinsko,
Nizozemsko, Švédsko, další oblasti





Aedes albopictus- komár tygrovaný - „Asian tiger mosquito“ - původem z jihovýchodní Asie
Rozšíření globálně, 1985 Texas, 1986 Brazílie, 1989 Afrika
1989-90 Itálie, Francie, a pak další evropské země,



Monitoring invazivních komárů v ČR

RAPID COMMUNICATIONS

An invasive mosquito species *Aedes albopictus* found in the Czech Republic, 2012

O Šebesta^{1,2}, I Rudolf¹, L Betášová¹, J Peško¹, Z Hubálek (zhubalek@brno.cas.cz)¹

1. Institute of Vertebrate Biology, v.v.i., Academy of Sciences of the Czech Republic, Brno, Czech Republic

2. Regional Public Health Authority of South Moravian Region, Brno, Czech Republic

Citation style for this article:

Šebesta O, Rudolf I, Betášová L, Peško J, Hubálek Z. An invasive mosquito species *Aedes albopictus* found in the Czech Republic, 2012. Available online: <http://www.eurosurveillance.org/ViewArticle.aspx?pii=20301>

Between July and September 2012, seventeen larvae of the invasive mosquito species *Aedes (Stegomyia) albopictus* (Skuse) were discovered using 60 ovitraps at four study sites alongside two main road exits in South Moravia, Czech Republic. **This is the first report of imported *Ae. albopictus* in the Czech Republic.** The findings highlight the need for a regular surveillance programme to monitor this invasive species throughout western and central Europe.

The invasive mosquito *Aedes albopictus* (Diptera, Culicidae) firstly recorded in Bohemia, Czech Republic

Rettlich F.¹, Kulma M.¹

ABSTRACT

Study objective: In 2016–2017, the monitoring of possible introduction of an invasive mosquito species, the Asian tiger mosquito *Aedes (Stegomyia) albopictus* (Skuse, 1894) (Diptera, Culicidae), was conducted in eastern, southern, central and western parts of Bohemia, Czech Republic.

Material and Methods: The focus was placed on local major traffic arteries (motorways D1, D3 and D5 and an expressway E49), which connecting South Europe and some of Balkan countries, infested by *Ae. albopictus*, with the Czech capital Prague. In total, more than 100 ovitraps were placed on 16 study sites - close surroundings of refuelling gas stations and neighbouring parking lots.

Results: In August and September 2017, totally eight specimens of *Ae. albopictus* were collected at the ovitrap site near Mezno/Mitrovce, Central Bohemia on D3 motorway

and other two specimens were recovered at the gas station near Rozvadov, West Bohemia on D5 motorway. On the other hand, *Ae. albopictus* was not recorded on a main Czech motorway D1 connecting Prague and Bratislava capitals during the monitoring.

Conclusion: The introduction of this mosquito into the Czech Republic is known since 2012 from surroundings of Mikulov town (South Moravian Region), our records were then the first in the region of Bohemia. Moreover, the distance between positive localities shows the potential for *Ae. albopictus* to be introduced by ground transport anywhere within the Czech Republic.

KEYWORDS

***Aedes albopictus* – Asian tiger mosquito – Culicidae – monitoring – arbovirus vector**

The invasive Asian tiger mosquito *Aedes albopictus* (Diptera: Culicidae) in the Czech Republic: Repetitive introduction events highlight the need for extended entomological surveillance

Ivo Rudolf^{a, b}, Hana Blažejová^a, Petra Straková^a, Oldřich Šebesta^a, Juraj Peško^a, Jan Mendel^a, Silvie Šikutová^a, Zdeněk Hubálek^{a, b}, Helge Kampen^c, Francis Schaffner^d

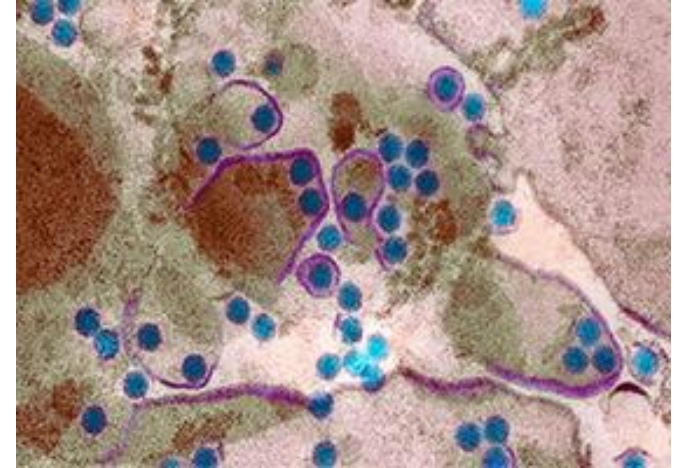


TČ. probíhá projekt
OH SURVector
2024-2026



Dengue

- **Původce:** virus dengue RNA, rod *Orthoflavivirus*,
 - čtyři antigenně odlišné sérotypy
 - DENV1, DENV2, DENV3, DENV4
- cirkulace viru člověk-komár,
- sylvatický cyklus j-v Asie, záp. Afrika –opice-komár



Aedes aegypti



Aedes albopictus

- **Přenos:**
 - komár rodu *Aedes* (*Ae. aegypti*, *Ae. albopictus*)
 - **extrinsická inkubační doba 8–12 dnů při teplotě 25–28°C**
 - komár je pak infekční celoživotně
- krevní transfuzí, transplantací orgánů,
- poraněním o jehlu
- sexuálním kontaktem (sperma 37 dní, vaginální sekrece 18 dní)
- vertikální přenos z matky na dítě
- (virus v mateřském mléce)

Dengue – klinické příznaky

Většina asymptomatická či mírné příznaky

Inkubační doba: 4–10 dní

Horečka dengue:

horečka (40°C), bolesti hlavy, bolest za očima, bolesti svalů a kloubů, nauzea, zvracení, zduřelé uzliny, vyrážka

Hemorhagická horečka dengue:

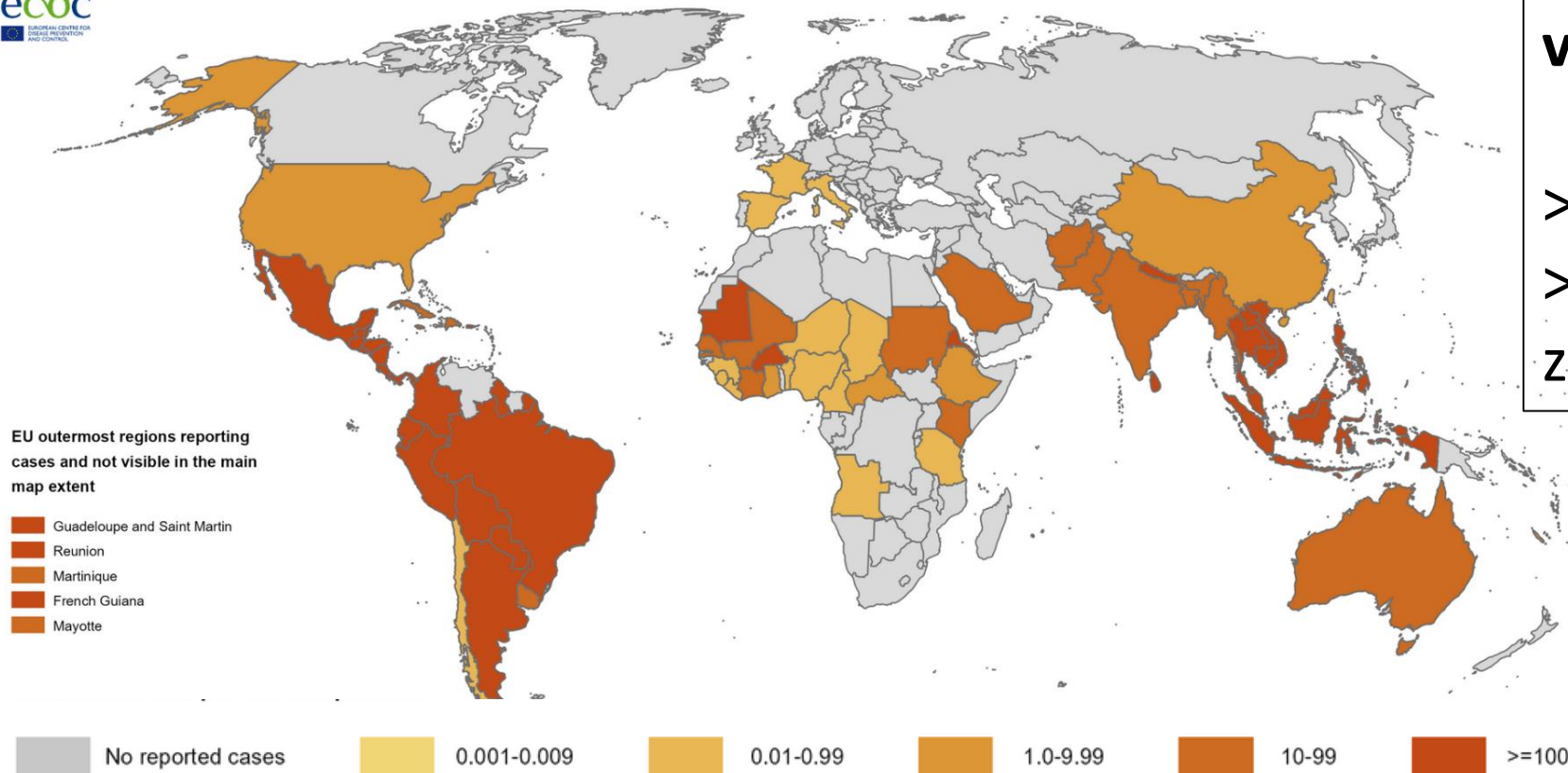
5-10 % smrtnost

Vyšší pravděpodobnost závažného průběhu při opakované infekci

- výrazná bolest břicha, přetrvávající zvracení, zrychlený dech,
- krvácení z dásní a nosu, krev ve zvracích a ve stolici
- únava, slabost, neklid
- žíznivost
- bledá studená kůže

„ki denga pepo“
ze svahilštiny - náhlé křečovitě
záchvaty vyvolané zlým duchem

DENGUE – dvanáctiměsíční incidence na 100 000 obyvatel, září 2024 - srpen 2025



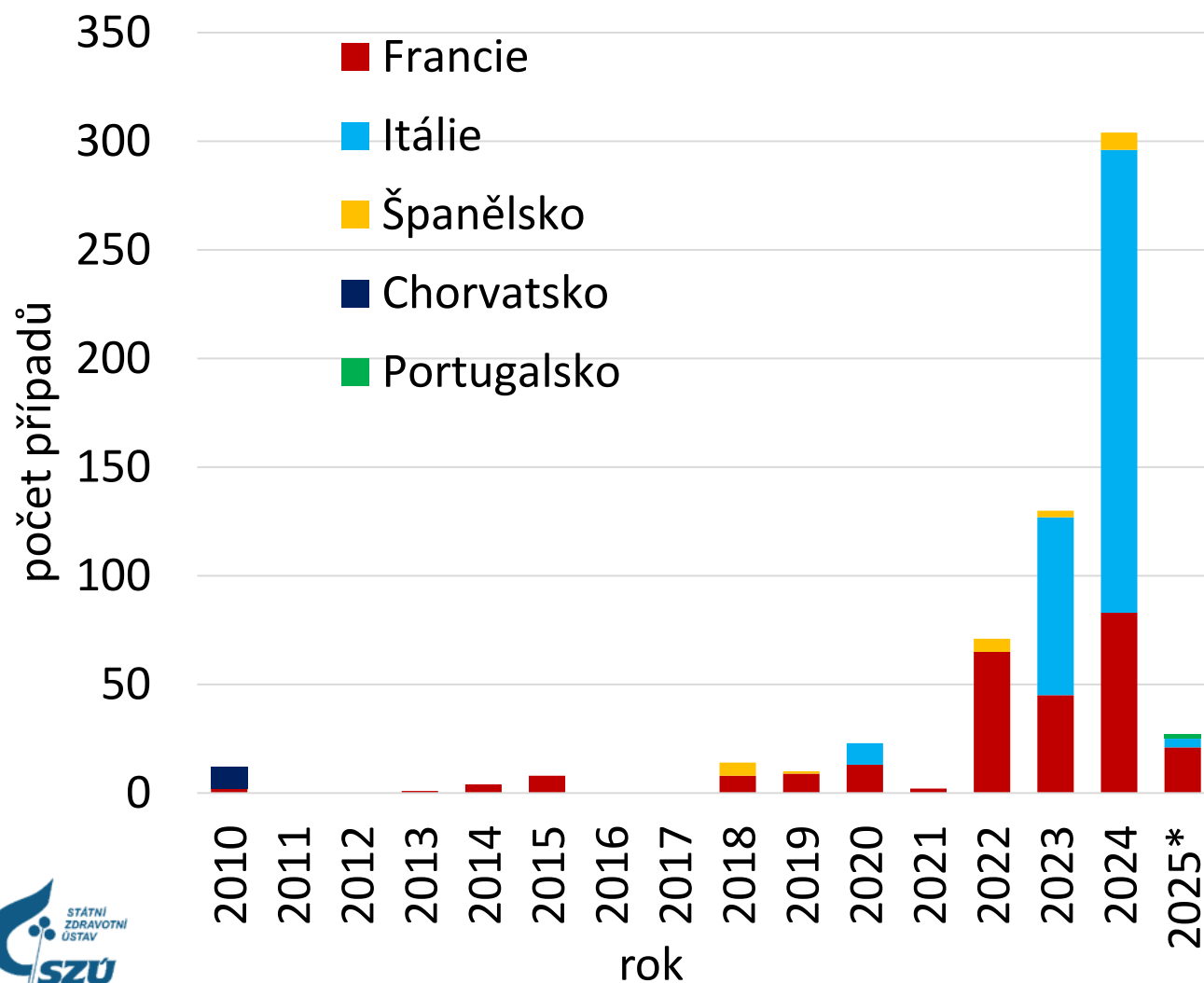
v roce 2025 (do 16. září)

> 4 miliony onemocnění
> 2500 úmrtí
ze 101 zemí/teritorií

Note: Data refer to dengue cases reported in the last 12 months (September 2024-August 2025) [Data collection: August 2025]. Case numbers are collected from both official public health authorities and non-official sources, such as news media, and depending on the source, autochthonous and non-autochthonous cases may be included. Administrative boundaries: © EuroGeographics. The boundaries and names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. ECDC. Map produced on 18 August 2025

Zdroj: ECDC

DENGUE - autochtonní případy v zemích EU



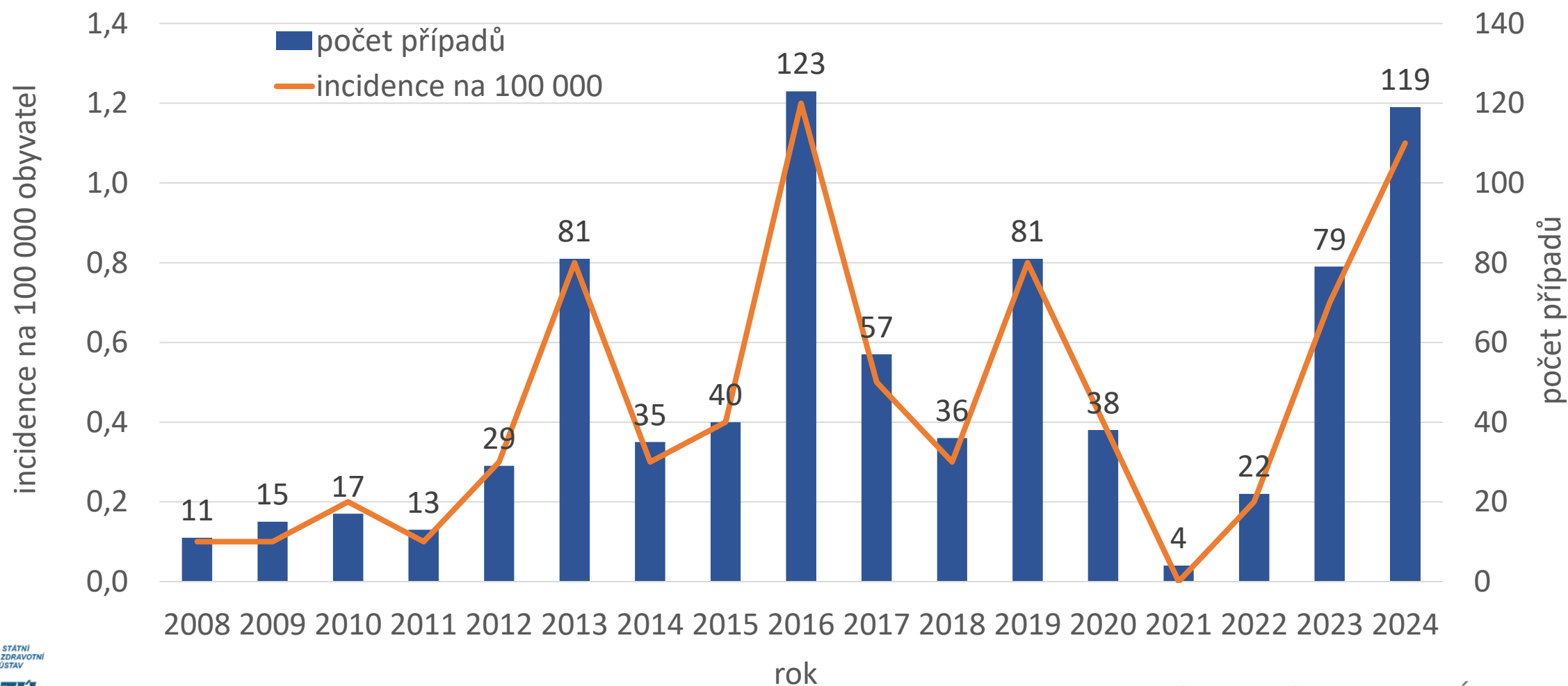
v roce 2025 (k 1. říjnu)

- **Francie – 26 případů** (10 ohnisek)
- **Itálie – 4 případy** (2 ohniska)
- **Portugalsko - Madeira– 2 případy** (1 ohnisko)

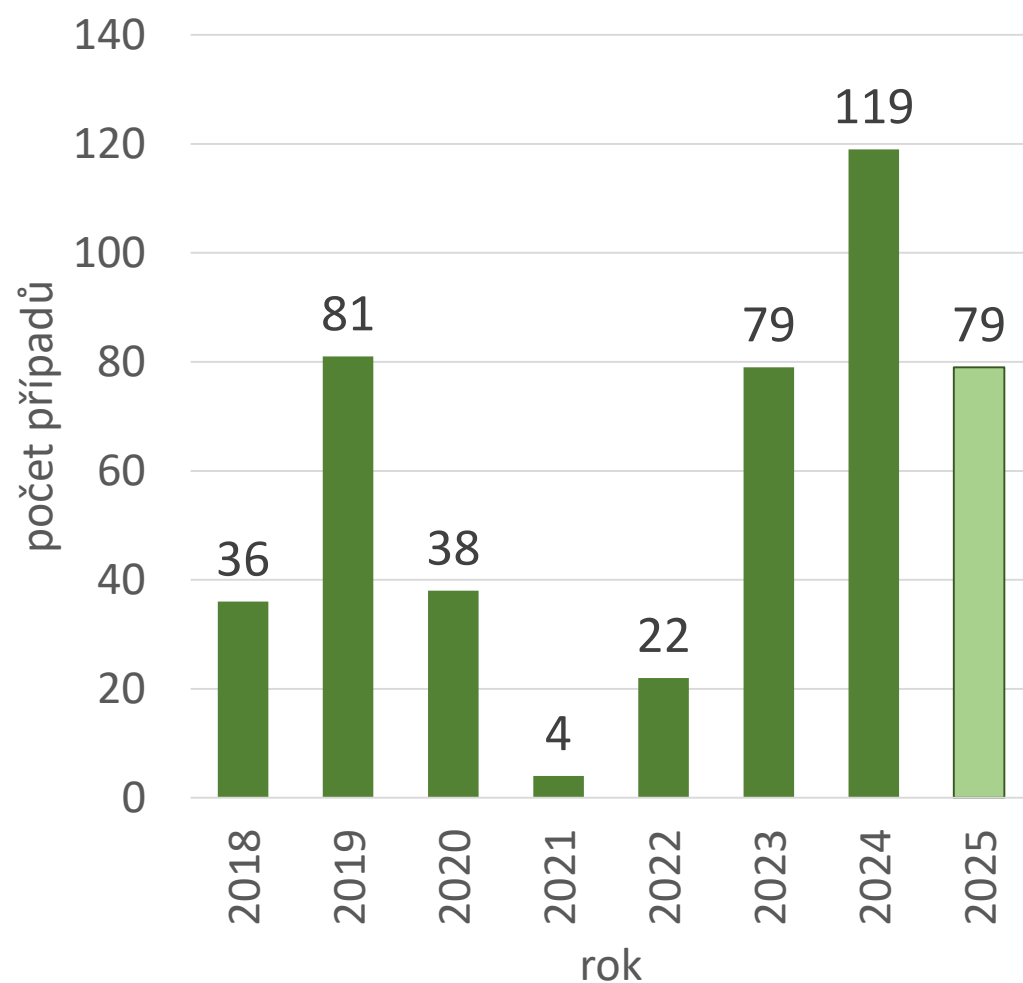


Zdroj: ECDC

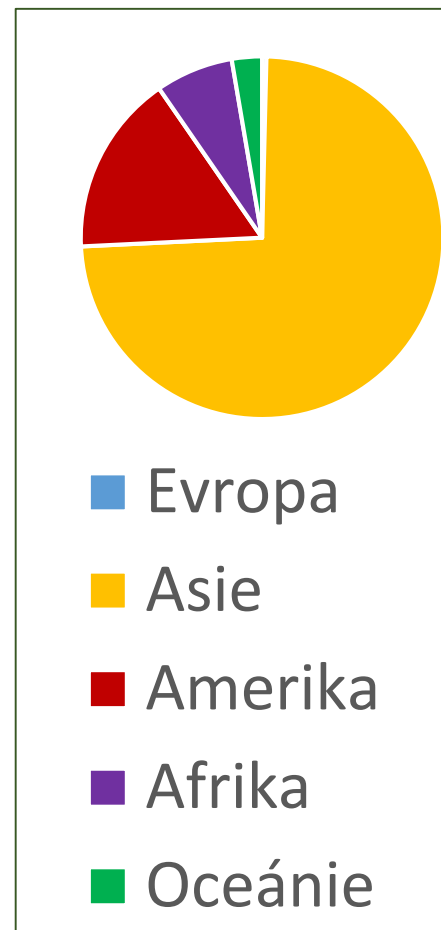
DENGUE - **importovaná** onemocnění, Česká republika, 2008-2024, počet případů a incidence /100 000 obyvatel



DENGUE - **importovaná** onemocnění, ČR, 2018-7.10.2025 podle roku nákazy, počet případů (n=458)



importované

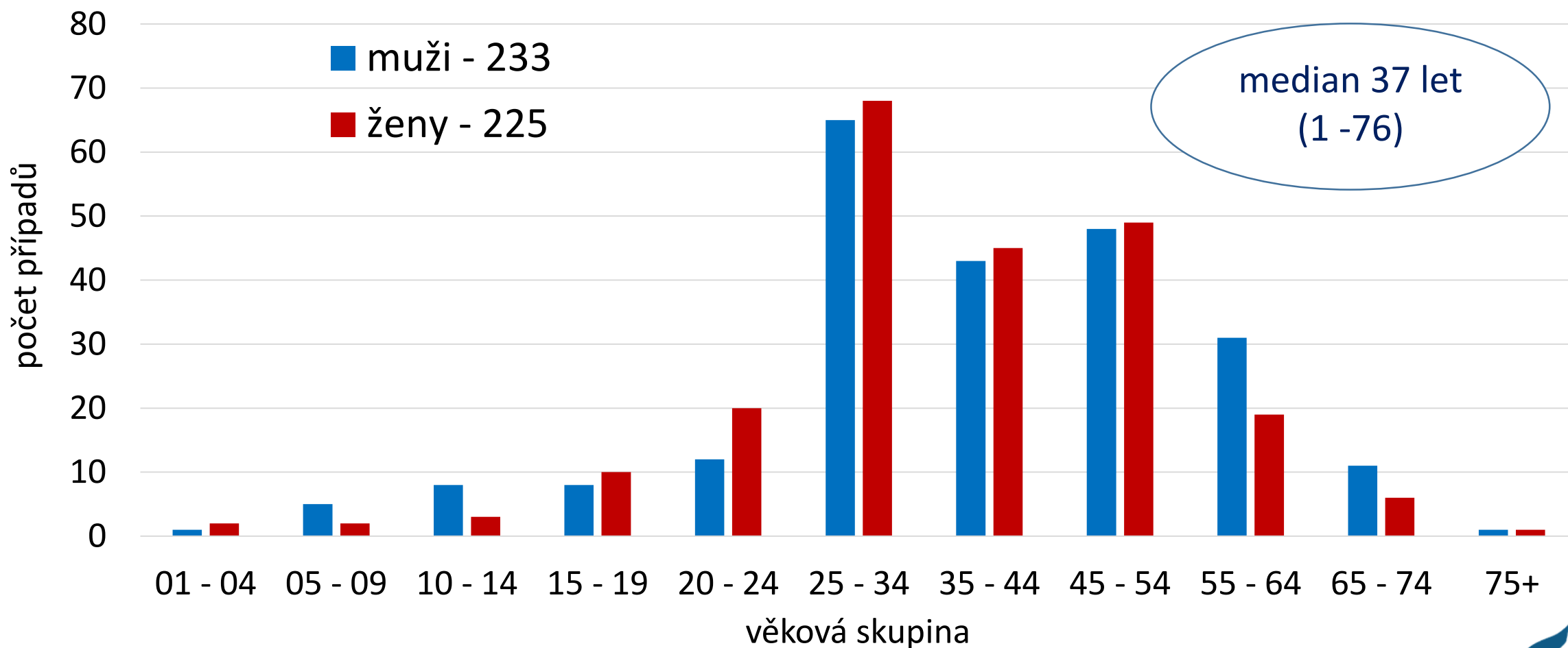


Thajsko
Maledivy
Indonézie
Srí Lanka
Vietnam
Indie
Filipíny
Mexiko
Dominikánská r.
Nepál
Kuba

Egypt
Kambodža
Guadeloupe
Brazílie
Franc.Polynésie
Kolumbie
Guatemala
Martinik
Tanzanie
Angola
Argentina
Senegal
Laos

Zdroj: ISIN - SZÚ

DENGUE - importovaná onemocnění, ČR, 2018 - 7.10.2025 podle věkových skupin a pohlaví, počet případů (n=458)



Zdroj: ISIN - SZÚ

DENGUE - importovaná onemocnění, ČR, 2018 - 7.10.2025 podle diagnózy, počet případů (n=458)

Kód MKN 10	Diagnóza	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Celkem	%
A97.0	dengue bez varovných příznaků	26	52	20	1	14	52	85	57	307	67,0
A97.1	dengue s varovnými příznaky	1	7	6		3	4	8	3	32	7,0
A97.2	těžká forma dengue					1	1			2	0,4
A97.9	dengue NS	9	22	12	3	4	22	26	19	117	25,5
A97	DENGUE - celkem	36	81	38	4	22	79	119	79	458	100
A90	Dengue									0	
A91	Hemoragická horečka dengue									0	

Hospitalizace 50 %
Úmrtí 0

Zdroj: ISIN - SZÚ

Možnosti prevence - dengue

Surveillance a kontrola vektorů

- monitoring komárů
- likvidace potenciálních líhnišť komárů
- redukce rezervoárů stojaté vody - vázy, květináče, pneumatiky
- Larvicidy, *Bacillus thuringiensis var. Israelensis*
- biokontrola populace komárů
 - bakt. *Wolbachia*, letální geny, sterilizace



Dengue – individuální prevence

Očkování

Dengvaxia

- od 2018 registrována v EU. Výrobce Sanofi Pasteur. V ČR nebyla. **Není k dispozici.**
- u osob ve věku 6-45 let, **které prodělaly předchozí infekci virem dengue.**
- Tři dávky s odstupem šesti měsíců a musí být podána pouze osobám, u nichž byl zjištěn pozitivní výsledek testu prokazující předchozí infekci virem dengue.

Qdenga

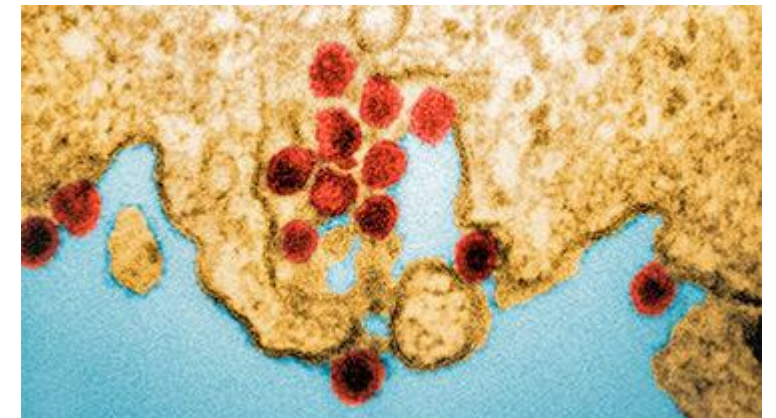
- Registrována v EU od prosince 2022. Výrobce Takeda GmbH.
- u osob **od čtyř let věku**
- Živá oslabená vakcína, čtyři sérotypy viru dengue 1,2,3,4.
- Dvě dávky po 0,5 ml (0. a 3. měsíc)

Ochrana před poštípání komáry

- oblečení, které zakrývá co největší část těla (dlouhé rukávy, nohavice)
- sítě proti komárům, pokud spíte přes den, ideálně sítě nastříkané repelentem proti hmyzu
- zabezpečení oken, dveří, klimatizace
- moskytiéry
- repelenty proti komárům (obsahující DEET, pikaridin nebo IR3535)
- odpařovače

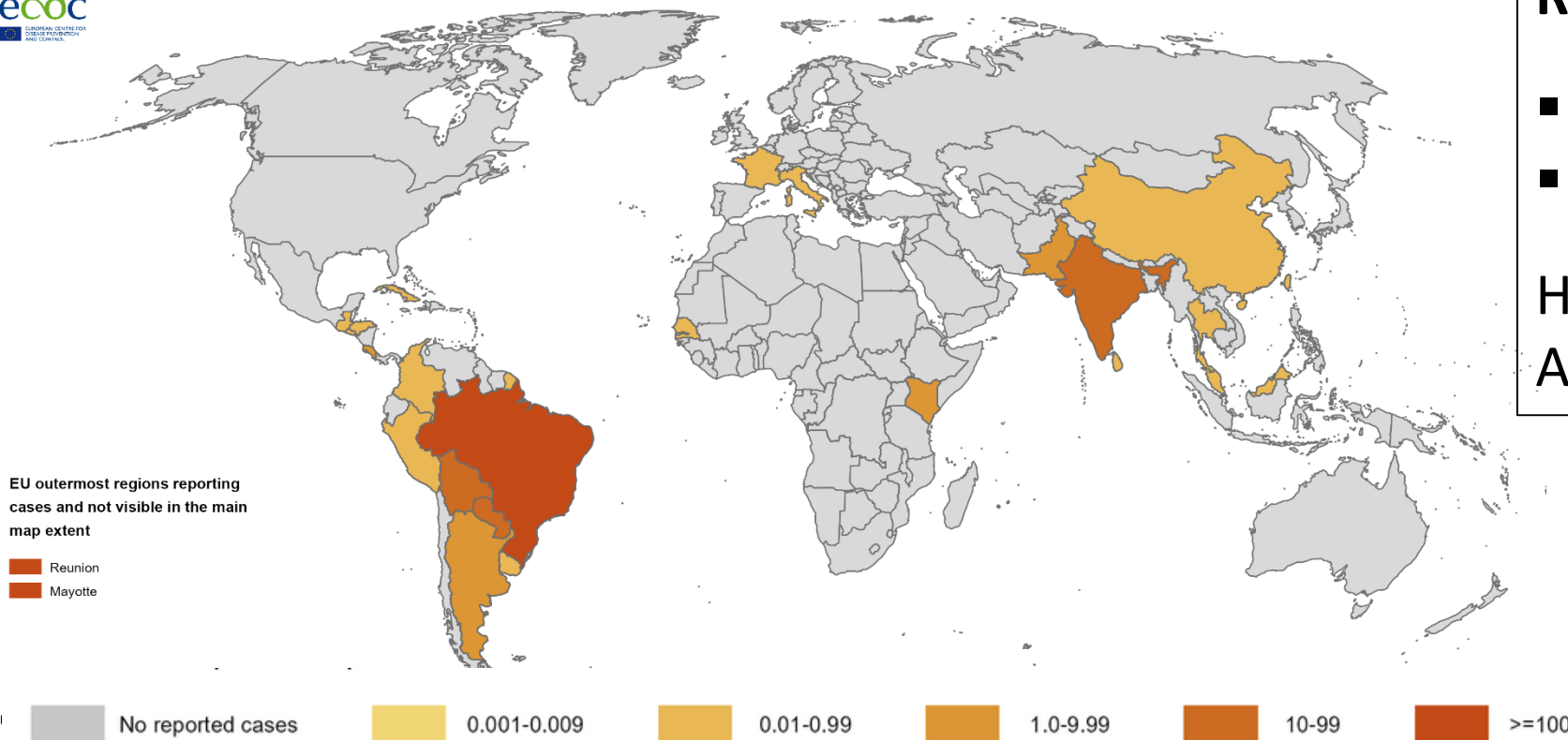
Chikungunya

- **Příznaky:** náhlý začátek, horečka, bolesti kloubů a svalů (přetrvávají týdny – roky), někdy dvoufázový průběh, makulopapulózní exantém, nevolnost, zvracení,
- mohou se vyskytnout neurologické, krvácivé, oční manifestace, myokardiis, hepatitis
- většina lidí se uzdraví, ale u 30-40 % postižených se může vyvinout chronická artritida, která může trvat měsíce až roky
- smrtnost nízká (méně než 0,1%)
- virémie 5-6 dní (až 10 dní)
- **Původce:** virus *Chikungunya* - *Alfavirus*, čeleď *Togaviridae*,
- 3 genotypy: západoafrický, východo-středo-jiho africký, asijský
- **Zdroj:** opice, dobytek a hlodavci, ptáci,
člověk-během epidemie
- **Přenašeč:** *Aedes aegypti*, *Aedes albopictus*
- **ID:** 2-12 dní (3-7),
- **Laboratorní diagnostika:** RT-PCR, izolace viru, sérologie
- **Léčba:** symptomatická
- **Prevence:** ochrana před komáry



CHIKUNGUNYA

dvanáctiměsíční **incidence** na 100 000 obyvatel,
září 2024 - srpen 2025



Rok 2025 (leden – srpen)

- **317 000 onemocnění**
- **135 úmrtí**

Hlášeno z 16 zemí/teritorií
Amerika, Afrika, Asie, Evropa

Note: Data refer to Chikungunya virus disease cases reported in the last 12 months (September 2024-August 2025) [Data collection: August 2025]. Case numbers are collected from both official public health authorities and non-official sources, such as news media, and depending on the source, autochthonous and non-autochthonous cases may be included. Administrative boundaries: © EuroGeographics. The boundaries and names shown on this map do not imply official endorsement or acceptance by the European Union. ECDC. Map produced on 22 August 2025.

Zdroj: ECDC

CHIKUNGUNYA

autochtonní případy v EU

rok	země	počet případů	období	původ
2007	Itálie	330	červenec-září	Indie
2010	Francie	2	září	Indie
2014	Francie	12	září-říjen	Kamerun
2017	Francie	17	červenec-září	Střední Afrika
2017	Itálie	270	srpen- listopad	Indie/Pákistán
2024	Francie	1	červenec	neznámo
2025	Francie	637	od května	
2025	Itálie	323	od července	

Klastry: sporadické případy/ nahromadění případů
epidemiologická nebo mikrobiologická souvislost
Ohnisko uzavřeno 45 dnů od začátku posledního případu.

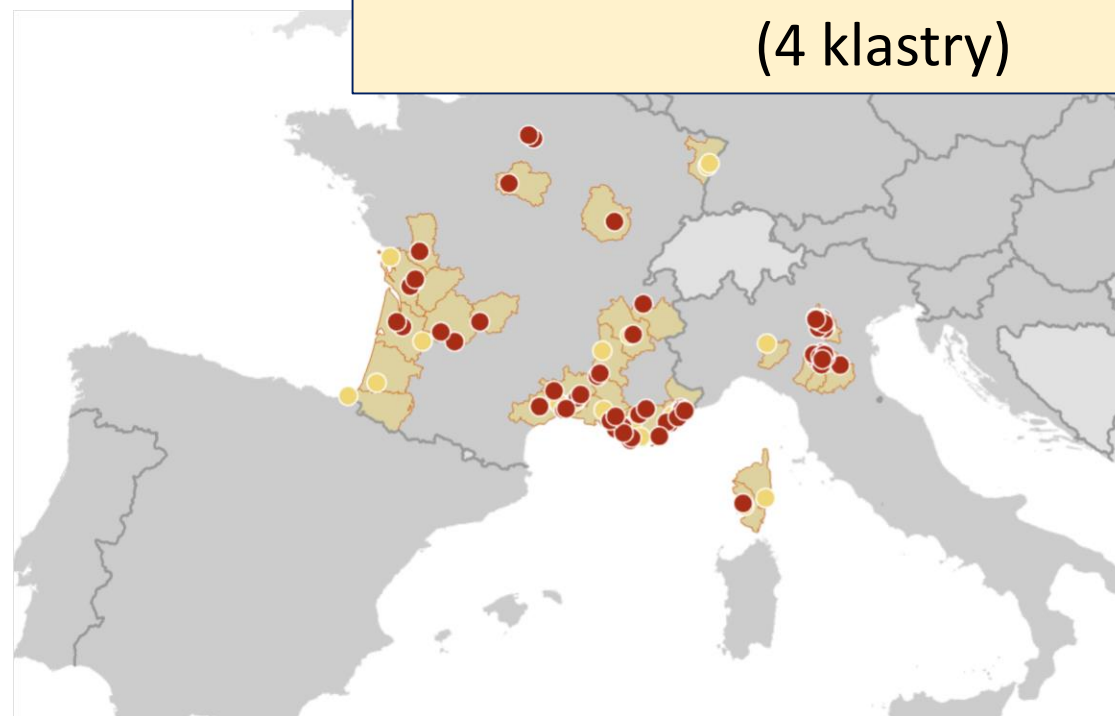
Chikungunya affected area

Affected location

Cluster status

- Closed
- Active

NUTS3 affected



rok 2025 (do 1. října)

Francie - 637 případů
(68 klastrů)

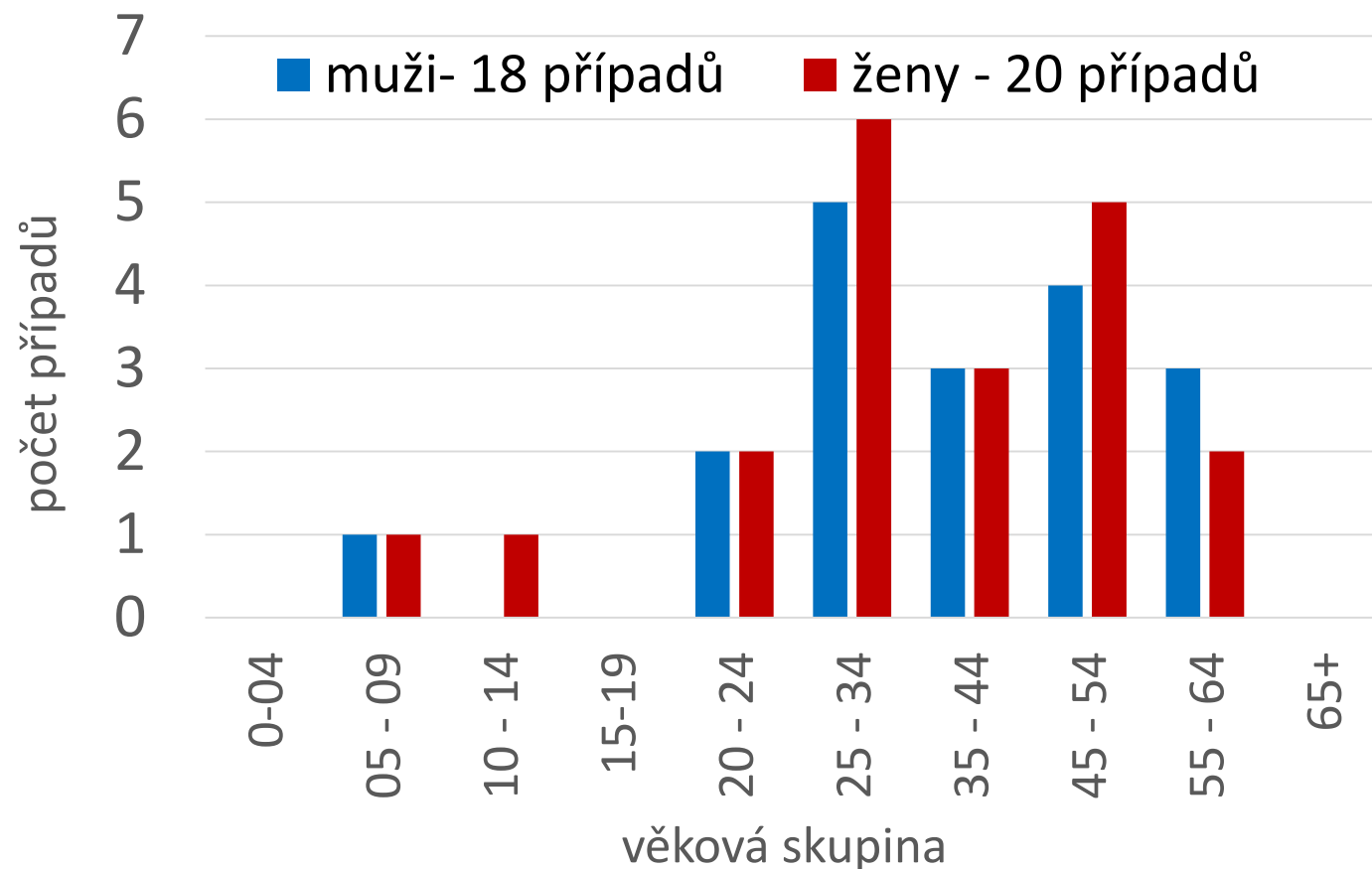
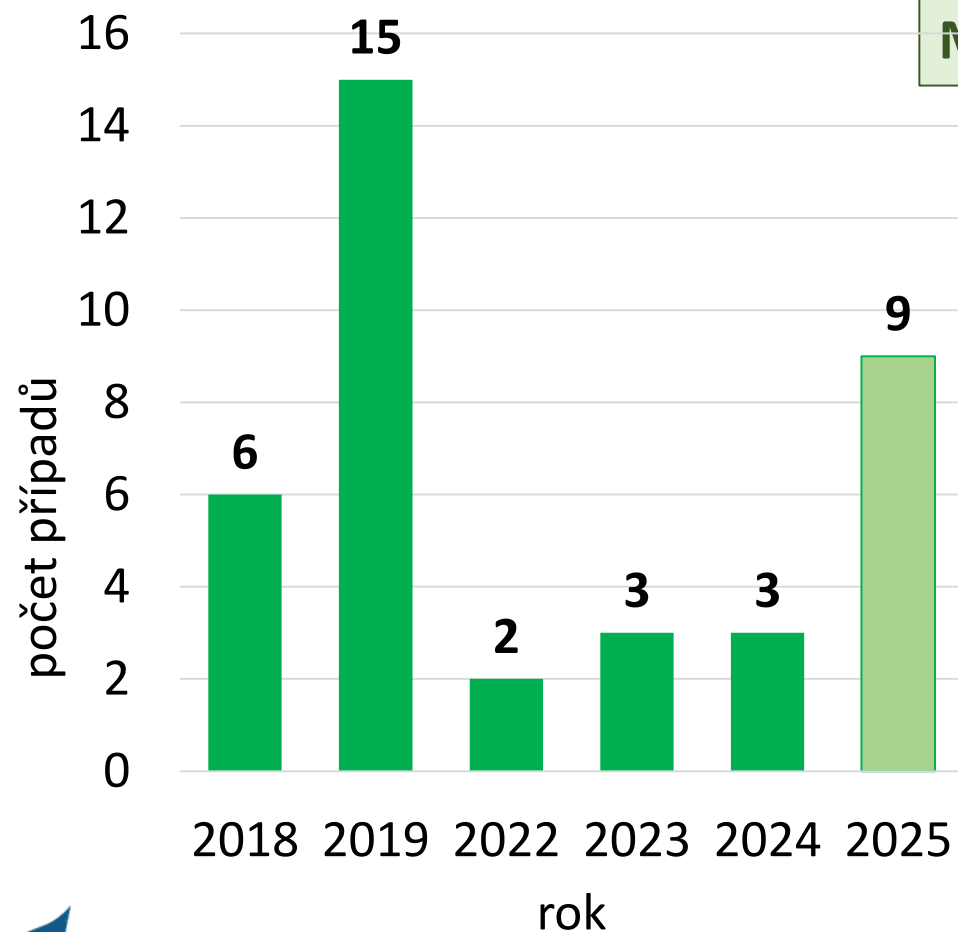
Itálie - 323 případů
(4 klastry)

Zdroj: ECDC

CHIKUNGUNYA, **importované případy**, ČR, 2018-2025 (do 7.10.2025),

počet případů (celkem 38)

Thajsko 17, Mauricius 4, Srí Lanka 2, Maledivy 2, Filipíny 2, Indonésie 2, Egypt 1, Keňa 1, Kostarika 1, Kuba 1, Malajsie 1, Myanmar 1, Peru 1, Spojené státy 1, Francie – La Réunion 1



Zika

Původce: virus Zika, flavivirus

Přenos: komár rodu *Aedes*, zejména *Aedes aegypti*
sexuální přenos (prokázán virus ve spermatu)

Rezervoár: zatím neznámý

Inkubační doba: 3 – 12 dní

Klinické projevy: horečka ($<38,5^{\circ}\text{C}$), vyrážka, konjunktivitida,
bolesti svalů a kloubů, malátnost a bolesti hlavy (2-7dní)

Komplikace: neurologické, autoimunní, Guillain-Barré sy.,
poškození plodu v těhotenství - microcephalie novorozenců
není žádná léčba ani vakcína



Baby with Typical Head Size



Baby with Microcephaly



Baby with Severe Microcephaly

Zika – importovaná onemocnění u občanů ČR

2016-2025 (do 7.10.2025)

Zdroj: Epidat, ISIN - SZÚ

rok	počet importovaných případů	země původu
2016	13	Martinik, Dominikánská republika, Nikaragua, Guadeloupe, Kolumbie, Peru, Mexiko
2017	4	
2018	1	Thajsko 1x
2019	1	Filipíny 1x
2020	2	Thajsko 2x
2021	0	
2022	1	Indie 1x
2023	5	Maledivy 2x, Thajsko 2x Guatemala 1x
2024	2	Thajsko, Guadeloupe
2025	2	Brazílie, Maledivy



Závěr a doporučení

- Importované nákazy přenosné komáry – nárůst ČR i EU
- Autochtonní případy
 - západonilská horečka – jižní a střední Evropa
 - dengue, chikungunya – nárůst již Evropa, zejm. Francie a Itálie
- Včasná detekce, správná diagnostika, hlášení
- Opatření proti přenosu krví, SoHO
- Individuální ochrana
 - proti poštípání komáry (DEET, Icaridin, IR3535), moskytiéry, oděv
 - očkování při cestě do endemických zemí – žlutá zimnice, dengue
 - antimalarika
- Monitoring a kontrola vektorů, detekce patogenů
- Integrovaný systém surveillance, mezioborová spolupráce
- Plány připravenosti, plán adaptace na změnu klimatu

Integrovaný systém surveillance

